

ZAKON O NAGRADI ZLATA ČEBELA

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Svetovni dan čebel (v nadaljevanju: SDČ), ki ga cel Svet na pobudo Slovenije obeležuje vsako leto 20. maja, na globalni ravni pomembno prispeva k ozaveščanju o pomenu čebel in divjih opraševalcev. Prav tako prispeva k reševanju globalnih problemov – prehodu na trajnostno kmetijstvo ter odpravi revščine in lakote v državah v razvoju. Poleg prej omenjenega, SDČ pomembno prispeva tudi k promociji Slovenije, slovenskega čebelarstva in turizma.

Cilj Zakona o nagradi Zlata čebela je zadržati pozornost svetovne javnosti in nadaljevati z usklajenim proaktivnim delovanjem pri uresničevanju ciljev projekta SDČ. Glede na zakonski predlog bo Slovenija vsako leto podelila nagrado »Zlata čebela«, ki bo namenjena inovativnim projektom v svetu, v smislu ohranjanja in varovanja čebel in divjih opraševalcev, katerih pomen je izreden za zagotavljanje prehranske varnosti, trajnostnega kmetijstva in ohranjanju biotski raznovrstnosti ter varovanja okolja.

Nagrada se bo podeljevala v treh različnih kategorijah, ki si bodo sledile na tri leta, podrobne kriterije za podelitev nagrade pa bodo pripravili strokovnjaki. Prejemniki nagrade bodo prejeli finančno nagrado. Prejemnika nagrade bo izbral mednarodni strokovni odbor, podelil pa predsednik Republike Slovenije predvidoma 20. maja, ko obeležujemo svetovni dan čebel.

Pomen nagrade za Republiko Slovenijo je promocija svetovnega dneva čebel in promocija države. Prva podelitev nagrade se načrtuje v letu 2021, ki je leto predsedovanja Republike Slovenije Svetu EU. S podelitvijo nagrade nagrajencem iz Slovenije si tako obetamo tudi prenos slovenskega znanja in tehnologije ter za utrditev prepoznavnosti Slovenije kot zelene, zdrave, proaktivne in inovativne države.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA

ZAKONA 2.1 Cilji

Cilj zakona je vzpostaviti sistem podeljevanja najvišje državne nagrade na področju zaščite in prepoznavanja vloge čebel in drugih opraševalcev pri zagotavljanju prehranske varnosti, trajnostnega kmetijstva, biotske raznovrstnosti in varovanja okolja.

S podeljevanjem nagrade se spodbuja in podpira inovativnost in vrhunskost posameznikov in pravnih oseb, ki so posebej pomembno prispevali k zaščiti in krepitvi zavedanja o pomenu čebel in drugih opraševalcev na svetovni ravni, obenem pa je tudi znak priznanja, vezanega na delo in izjemne dosežke posameznika in pravnih oseb na prej opisanih področjih.

2.2 Načela

Zakon sledi načelom enakosti, odprtosti in inovativnosti.

2.3 Poglavitne rešitve

Zakon določa najvišjo nagrado na področju promocije, ohranjanja in raziskav čebel in drugih opraševalcev.

Zakon določa, da se nagrada podeljuje:

- letno z denarno nagrado,
- se lahko podeli posameznikom ali pravni osebi ali mednarodni organizaciji,
- izbor nagrajenca je v pristojnosti Odbora za podelitev nagrade Zlata čebela, ki opravi izbor na podlagi predlogov komisije, ki pregledajo in ocenijo predloge javnega poziva za podelitev nagrad in,
- nagrado podeli predsednik države pravila ob praznovanju SDČ

3. PRESOJA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNO FINANČNA SREDSTVA

Zakon ima posledice za državni proračun. Vse aktivnosti, predvidene v besedilu zakona, bodo udeležene znotraj obsega veljavnega državnega proračuna. Predlog zakona nima posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Finančna sredstva so zagotovljena v sprejetem državnem proračunu na več proračunskih postavkah Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, vendar je po sprejemu zakona predvideno odprtje nove PP – nagrada Zlata čebela, in sicer za leto 2021 v višini 40.000,00 EUR. Glede na izvajanje zakona dodatna sredstva ne bodo potrebna.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Evropska nagrada za čebele - je tekmovanje pod okriljem ELO (Evropska organizacija lastnikov zemljišč) in CEMA (Evropsko združenje za kmetijsko mehanizacijo). Nagrada od leta 2014 izpostavlja inovativne projekte iz vse Evrope, katerih cilj je zaščita opraševalcev tudi v kmetijskem okolju. Za zmagovalca 2019, ki je prejel finančno nagrado v višini 4.000 EUR, je kandidiralo 36 prijav iz 11 EU držav.

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

- Zakon nima administrativnih posledic, ne uvaja novih postopkov, uresničuje se v okviru veljavnih sistemskih poti.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

- Zakon ne predvideva posledic pri obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

- Zakon ne prinaša neposrednih posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

- Zakon ne prinaša neposrednih posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

- Zakon ne bo imel neposrednih posledic za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

- Zakon ne uvaja novih dokumentov razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

- Zakon ne bo imel neposrednih posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

- Sprejeti zakon bo izvajalo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ob pomoči zunanjih deležnikov

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

- Ni drugih pomembnih okoliščin.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Ni zunanjih strokovnjakov.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

(vsebina zakona)

Ta zakon ureja nagrado, ki se v Republiki Sloveniji podeljuje za prispevek k ohranjanju in razvoju čebel in ostalih opraševalcev ter postopek predlaganja in podeljevanja te nagrade.

2. člen

(nagrada Zlata čebela)

(1) Zlata čebela je najvišja državna nagrada za izjemne dosežke na področju zaščite čebel in ostalih opraševalcev ter ozaveščanja o njihovem pomenu za trajnostno kmetijstvo, zagotavljanje prehranske varnosti, ohranjanje okolja in biotske raznovrstnosti.

(2) Nagrada Zlata čebela se izkazuje s finančno nagrado in posebno listino.

3. člen

(predlagatelji nagrad)

(1) Kandidate za nagrado Zlata čebela lahko predlagajo fizične in pravne osebe.

(2) Predlagatelji ne morejo predlagati podelitve posmrtna nagrade.

4. člen

(prejemniki nagrade)

(1) Nagrado lahko prejme državljan Republike Slovenije ali tuj državljan, pravna oseba ali druga organizacija s sedežem v Republiki Sloveniji ali v tujini ali mednarodna organizacija.

(2) Nagrado se lahko podeli isti fizični, pravni osebi ali organizaciji samo enkrat .

5. člen

(Odbor za podeljevanje nagrade Zlata čebela)

(1) Nagrado Zlata čebela podeljuje Odbor za podeljevanje nagrade Zlata čebela (v nadaljnjem besedilu: odbor).

(2) Odbor ima največ 7 članov, ki jih na predlog ministra, pristojnega za kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: minister), imenuje Vlada Republike Slovenije za dobo štirih let.

(3) Člane odbora, na podlagi javnega poziva ministrstva, pristojnega za kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), objavljenega na osrednjem spletnem mestu državne uprave in mednarodnih organizacij, lahko predlagajo predstavniki javnosti ali se predlagajo sami, pri čemer minister ni vezan na predloge, mora pa upoštevati zastopanost predstavnikov s področja kmetijstva, varovanja okolja, čebelarstva, mednarodnih zadev, znanosti in raziskav ter spolno uravnoteženost.

(4) Predsednik odbora je minister.

(5) Delo članov odbora je častno. Člani odbora so upravičeni do povračila potnih stroškov in drugih morebitnih stroškov, povezanih z delom v odboru.

(6) Področja, za katera se podeli nagrada Zlata čebela za posamezno leto, opredeli odbor za obdobje naslednjih treh let, in sicer najkasneje do konca koledarskega leta za naslednje triletno obdobje.

6. člen

(Komisija za pregled predlogov za nagrado Zlata čebela)

(1) Odbor vsako leto imenuje Komisijo za pregled predlogov za nagrado Zlata čebela (v nadaljevanju: komisija).

(2) Delo komisije je častno in brezplačno.

7. člen

(poziv in izbor prejemnikov nagrade Zlata čebela)

(1) Odbor pripravi poziv, v katerem opredeli področje, pogoje in merila, ki jih morajo izpolnjevati kandidati za prejemnike nagrad, rok za oddajo predlogov za prejemnika nagrade in višino finančne nagrade za naslednje leto. Poziv se nanaša na eno od naslednjih področij:

- najboljši projekt na področju promocije čebel in drugih opraševalcev;
- najboljši projekt na področju ohranjanja čebel in drugih opraševalcev;
- najboljši projekt na področju raziskav o čebelah in drugih opraševalcih.

- (2) Ministrstvo objavi poziv za prijavo za nagrado na osrednjem spletnem mestu državne uprave in mednarodnih organizacij.
- (3) Komisija na podlagi prispelih predlogov pripravi prednostno listo, na kateri odboru predlaga največ deset kandidatov za nagrado Zlata čebela.
- (4) Odbor sprejme odločitev o prejemniku nagrade Zlata čebela.
- (5) Za namen odločanja o podelitvi nagrade Zlata čebela odbor in komisija obdelujeta naslednje osebne podatke kandidatov: osebno ime, akademski naziv (če ga ima), datum in kraj rojstva, naslov stalnega prebivališča.
- (6) Osebno ime oziroma naziv prejemnika nagrade Zlata čebela se objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave in mednarodnih organizacij.

8. člen

(pravilnik)

- (1) Delo odbora in komisije se podrobneje uredi s pravilnikom, ki ga izda minister, pristojen za kmetijstvo.
- (2) Pravilnik opredeljuje sestavo, mandat, naloge, način dela, način obvladovanja nasprotij interesov, sprejemanje in dajanje daril, financiranje in druga podrobnejša vprašanja za delovanje odbora in komisije.

9. člen

(podelitev priznanj)

- (1) Nagrada Zlata čebela se praviloma podeljuje ob svetovnem dnevu čebel 20. maja.
- (2) Nagrado Zlata čebela podeli odbor, izroči pa predsednik Republike Slovenije.

10. člen

(sredstva)

- (1) Sredstva za dodeljevanje nagrade in za delovanje odbora ter komisije se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije (v finančnem načrtu ministrstva).
- (2) Strokovna in administrativna dela za odbor in komisijo opravlja ministrstvo.

11. člen

(denarna višina nagrade)

Prejemnik nagrade Zlata čebela prejme finančno nagrado, višino katere določi odbor v okviru razpoložljivih namenskih sredstev.

12. člen
(poročilo o delu odbora)

Odbor mora v 30 dneh po podelitvi nagrad izdelati poročilo o svojem delu in ga predložiti v potrditev Vladi Republike Slovenije.

13. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV:

K 1. členu

Besedilo pojasnjuje vsebino in namen zakona o nagradi Zlata čebela, ki se podeljuje za izjemne dosežke pri ohranjanju in razvoju čebel in ostalih oprasovalcev.

k 2. členu

Opreljuje najvišjo državno nagrado, ki se podeljuje za prispevek pri ohranjanju in zaščiti čebel in ostalih oprasovalcev ter ozaveščanja o njihovem pomenu za trajnostno kmetijstvo, zagotavljanje prehranske varnosti, ohranjanje okolja in biotske raznovrstnosti.

k 3. členu

Člen določa kdo lahko predlaga upravičence do nagrad in da se ta ne podeljuje posmrtno. Enako velja tudi za pravne osebe in mednarodne organizacije.

k 4. členu

Člen določa, da so prejemniki nagrade ali pravne ali fizične ali druge mednarodne organizacije. Nagrado lahko prejemnik prejme samo enkrat.

k 5. členu

Člen določa, da nagrado podeljuje Odbor za podeljevanje nagrade Zlata čebela. V istem členu tudi določa sestavo in predsednika odbora. Mandat članov odbora potrdi Vlada RS na predlog pristojnega ministra. Ta svoj predlog pripravi na podlagi poziva ministrstva. Pri tem upošteva zastopanost predstavnikov s področja kmetijstva, varovanja okolja, čebelarstva, mednarodnih zadev, znanosti in raziskav ter spolno uravnoteženost, ni pa vezan na predloge.

Delo članov odbora je častno, so pa člani odbora upravičeni do povračila potnih stroškov in drugih morebitnih stroškov, povezanih z delom v odboru.

Odbor opredeli za obdobje naslednjih treh let področje za katerega bo podelil nagrado, in sicer najkasneje do konca koledarskega leta za naslednje triletno obdobje.

k 6. členu

Člen opredeljuje Komisijo za pregled predlogov za nagrado Zlata čebela, ki jo odbor vsako leto imenuje za pregled predlogov za nagrado Zlata čebela. Delo komisije je častno in brezplačno.

k 7. členu

Člen se nanaša na postopek objave poziva, pripravo prednostne liste najboljših kandidatov za nagrado, izbire nagrajenca Zlate čebele in obdelave osebnih podatkov.

Člen določa mesto objave in vsebino javnega poziva za podajo predlogov za podelitev nagrad ter predlagatelje kandidatov za nagrade. V pozivu je opredeljeno področje, pogoji in merila, ki jih morajo izpolnjevati kandidati za prejemnike nagrad, rok za oddajo predlogov za prejemnika nagrade in višino finančne nagrade za naslednje leto. Glede področja, se poziv nanaša na enega izmed področij:

- najboljši projekt na področju promocije čebel in drugih opraševalcev;
- najboljši projekt na področju ohranjanja čebel in drugih opraševalcev;
- najboljši projekt na področju raziskav o čebelah in drugih opraševalcih.

Nadalje je določeno, da Komisija na podlagi prispelih predlogov pripravi prednostno listo, na kateri odboru predlaga največ deset kandidatov za izbor prejemnika nagrade Zlata čebela. Odbor preuči vse predlagane kandidature in sprejme odločitev o enem prejemniku nagrade Zlata čebela.

Nadalje člen določa, da za namen odločanja o podelitvi nagrade, odbor in komisija obdelujeta naslednje osebne podatke kandidatov: osebno ime, akademski naziv (če ga ima), datum in kraj rojstva, naslov stalnega prebivališča.

Osebno ime oziroma naziv prejemnika nagrade Zlata čebela se objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave in mednarodnih organizacij.

k 8. členu

Člen opredeljuje pravilnik, ki natančneje definira delo odbora in komisije in ga izda minister, pristojen za kmetijstvo. V njem je podrobneje opredeljena sestava, mandat, naloge, način dela, način obvladovanja nasprotij interesov, sprejemanje in dajanje daril, financiranje in druga podrobnejša vprašanja za delovanje odbora in komisije.

k 9. členu

Prejemniku se nagrada Zlata čebela praviloma podeli ob svetovnem dnevu čebel 20. maja. Nagrado podeli odbor, izroči pa predsednik Republike Slovenije.

k 10. členu

Sredstva za dodeljevanje nagrad in delo odbora zagotavlja Republika Slovenija (v finančnem načrtu ministrstva). Ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, zagotavlja upravnemu odboru tudi strokovno in administrativno pomoč.

k 11. členu

V skladu z zagotovljenimi sredstvi v proračunu, odbor v pozivu razpiše točen znesek nagrade, ki se nagrajencu izplača ob razglasitvi.

k 12. členu

Odbor mora v 30 dneh po podelitvi nagrad izdelati poročilo o svojem delu in ga predložiti v potrditev Vladi Republike Slovenije.

k 13. členu

Določi se rok veljavnosti zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Ni sprememb.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

VI. PRILOGE

- Osnutek Pravilnika